

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุป

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อหาสาเหตุของการพัฒนาของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิคเชียงราย ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้เป็นนักเรียนระดับ ปวช. ชั้นปีที่ 1-3 ปีการศึกษา 2540 ที่มีผลการเรียนคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.00 ของวิทยาลัยเทคนิคเชียงราย ตามระเบียบของกรมอาชีวศึกษาว่าด้วยการประเมินการศึกษา พ.ศ. 2538 เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามเลือกตอบและแบบปลายเปิด ตามเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม สาเหตุที่ทำให้คะแนนเฉลี่ยสะสมของนักเรียนระดับ ปวช. ไม่ถึง 2.00 และปัญหา ข้อเสนอแนะและแนวทางของการแก้ไขการพัฒนาของนักเรียนระดับ ปวช. วิทยาลัยเทคนิคเชียงรายนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์โดยใช้ร้อยละและความถี่ แล้วนำมาเสนอเป็นความเรียง

ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่าผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นนักเรียนระดับ ปวช. ชั้นปีที่ 1-3 วิทยาลัยเทคนิคเชียงราย ส่วนใหญ่เป็นชาย และเกือบทั้งหมดของผู้ตอบแบบสอบถาม มีอายุระหว่าง 15-18 ปี ซึ่งเรียนสาขาวิชาช่างไฟฟ้ามากกว่าสาขาวิชาอื่น และส่วนใหญ่สอบได้เอง โดยได้เรียนตรงตามความต้องการ เกือบครึ่งหนึ่งของผู้ตอบแบบสอบถามไม่มีที่นอนที่กำลังเรียนอยู่ ส่วนมากมีที่นอนร่วมบิดา-มารดา รวมตัวผู้ตอบแบบสอบถามเพียงแค่ 2 คน บิดา-มารดาอยู่ร่วมกัน และเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการเรียนของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยประกอบอาชีพเกษตรกรรม ซึ่งมีรายได้ครอบครัวมากกว่า 5,000-10,000 บาท ต่อเดือน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีเงินติดตัวมาเรียนเฉลี่ยวันละมากกว่า 20-50 บาท และพักอาศัยอยู่กับบิดา-มารดาเป็นส่วนมาก ส่วนการเดินทางด้วยรถจักรยานยนต์ โดยมีระยะทางจากที่พักไปวิทยาลัยเทคนิคเชียงรายน้อยกว่า 5 กิโลเมตร ใช้เวลาน้อยกว่าครึ่งชั่วโมง ในขณะที่มีผลการเรียนชั้น ม.3 ด้วยเกรดเฉลี่ยสะสม 2.50 ขึ้นไป และส่วนมากบิดา-มารดาให้ความสนใจการเล่าเรียนของบุตรมาก

สาเหตุที่ทำให้คะแนนเฉลี่ยสะสมของนักเรียนระดับ ปวช. ไม่ถึง 2.00 เนื่องจากขาดเรียนบ่อยเพราะทำงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จไม่ทันกำหนดส่ง ส่วนอ่านหนังสือไม่ทันเพราะขี้เกียจอ่านหนังสือ อ่านแล้วไม่เข้าใจ ในเรื่องมาเรียนสายบ่อยๆ เพราะบ้านอยู่ไกลและมาเรียนแต่ไม่เข้าเรียน บางรายวิชา เพราะไม่ชอบครูผู้สอน และไม่ชอบรายวิชาที่เรียน โดยมีพื้นฐานความรู้ไม่ดีเนื่องจากไม่ค่อยสนใจการเรียนเท่าที่ควร คบเพื่อนที่ไม่ตั้งใจเรียน โดยเป็นเพื่อนเก่าและต้องการเป็นที่รู้จักของเพื่อนคนอื่น ๆ ในขณะที่ส่งงานที่ได้รับมอบหมายไม่ทันตามกำหนดเพราะมีอุปกรณ์ไม่เพียงพอและไม่พร้อม ส่วนที่ไม่ส่งงานที่ได้รับมอบหมาย เพราะอาจารย์ไม่รับ ส่งงานไม่ทัน สาเหตุการไม่ตั้งใจเรียนเพราะเรียนไม่รู้เรื่อง ไม่ชอบวิชานั้นๆ และขาดสอบบางรายวิชา เพราะมาเรียนไม่ถึงเกณฑ์ที่กำหนด ส่วนสาเหตุอื่น ๆ คือมีอคติกับครูประจำวิชาบางวิชา

ในส่วนของปัญหาและข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไขคะแนนเฉลี่ยสะสมของนักเรียนระดับ ปวช. ไม่ถึง 2.00 สรุปได้ว่า ผู้อำนวยการและผู้ช่วยผู้อำนวยการสามารถให้ความช่วยเหลือโดยการให้การดูแลความประพฤติ ให้ความสนใจนักเรียนอย่างใกล้ชิด ส่วนหัวหน้าแผนกวิชาให้คำปรึกษาเป็นกันเอง และหาแนวทางแก้ไขให้กับนักเรียนหากมีปัญหา ในขณะที่อาจารย์ที่ปรึกษาให้คำแนะนำ ตักเตือน ควบคุมความประพฤติ และหาแนวทางแก้ปัญหาต่าง ๆ โดยครู-อาจารย์ผู้สอนช่วยให้คำปรึกษาและให้โอกาสแก้ตัวในความผิดพลาดและแนวทางแก้ไขต่างๆ ส่วนเพื่อนร่วมชั้นให้คำปรึกษาดิวหนังสือและช่วยกันทำงาน หากทำไม่ทันในขณะที่รอบคร่ำหรือผู้ปกครองสามารถช่วยเหลือให้ผลการเรียนของนักเรียนดีขึ้นด้วยการเข้าใจ และให้โอกาสสำหรับลูก ให้ความอบอุ่น ให้กำลังใจ และมีเวลาให้ลูก ในส่วนผู้ที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ สามารถช่วยโดยการช่วยสั่งสอนให้นักเรียนเกิดมีความกระตือรือร้นด้วยการเรียน

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาเรื่องพื้นฐานสภาพของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพวิทยาลัยเทคนิค เชียงราย มีประเด็นที่นำมาอภิปรายผล ดังนี้

เกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ผลการศึกษพบว่า นักเรียนระดับ ปวช. ที่มีผลการเรียนคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.00 ของวิทยาลัยเทคนิคเชียงราย ส่วนมากเป็นนักเรียน

สาขาวิชาช่างไฟฟ้า ซึ่งลักษณะการทำงานมีความเสี่ยงภัยสูง หรือมาจากมองเห็นนักเรียนรุ่นพี่ขึ้นเสาไฟฟ้า นักเรียนอาจกลัวความสูงหรือกลัวอันตราย จนไม่สามารถเรียนแผนกนี้ได้ และนักเรียนจำนวนหนึ่งที่ไม่ได้มาสมัครสอบเอง คือ ไม่ได้เรียนเพราะโควตาจากสถานศึกษาเดิม หรือมีผู้ฝากเข้าเรียน มีแนวโน้มที่ไม่สามารถเรียนได้ดีมีมากกว่านักเรียนที่สมัครเอง ซึ่งมีความมุ่งมั่นตั้งใจเรียนมากกว่าความไม่ชอบหรือความไม่สมัครใจเรียนในวิชาชีพที่ไม่ได้เลือกสมัครสอบ เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้นักเรียนมีผลการเรียนไม่ดี เพราะเมื่อเรียนไปแล้วอาจเกิดความรู้สึกไม่ชอบในสาขาวิชานั้น หรือไม่อาจเรียนต่อไปได้ จึงตัดสินใจไม่มาเรียน ซึ่งการคัดเลือกบุคคลเข้าเรียนวิชาชีพควรมีเกณฑ์ที่เหมาะสม ดังที่ สุดใจ เหล่าสุนทร (2505, หน้า 53) กล่าวไว้ว่า การคัดเลือกบุคคลเข้าเรียนอาชีพ ควรมีหลักเกณฑ์ดังนี้

1. ความสนใจ เป็นตัวประกอบที่สำคัญในการเรียนรู้เรื่องใด ๆ ดังนั้นในการพิจารณาคัดเลือกผู้สมัครเข้าเรียน จะต้องดูความสนใจที่แท้จริงที่มีต่อการเรียนรู้ทางวิชาชีพและเทคนิค
2. ความถนัด บุคคลจะมีเพียงความสนใจแต่ไร้ความถนัด จะมีผลต่อความไม่ประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ด้านอาชีพและเทคนิค การขาดความถนัดทำให้ผู้เรียนต้องใช้ความพยายามและทุ่มเทในการฝึกปฏิบัติมากกว่าคนที่มีความถนัด
3. ความสามารถ เป็นสิ่งที่ได้จากการเรียนรู้และสามารถสร้างเสริมได้ภายหลัง
4. ทักษะคิด นักเรียนที่มีทัศนคติไม่ดีต่อวิชาที่ได้เรียนจะประสบผลสำเร็จในการเรียนน้อยกว่านักเรียนที่เลือกเรียนวิชาที่ตนชอบและถนัด

นอกจากนี้ พชวน แก้วพรรัตน์ (2528, หน้า 11) กล่าวว่า สุขภาพหรือลักษณะของร่างกายมีส่วนสำคัญในการเลือกอาชีพ โดยพิจารณาว่ามีความเหมาะสมกับลักษณะงานอาชีพเพียงใด เช่น เรื่องความกลัวความสูง เรื่องของสายตา หรือความผิดปกติของร่างกายที่จะเป็นอุปสรรคต่อการเรียน ในขณะที่กรมอาชีวศึกษา (2527, หน้า 4) ได้กล่าวว่า ความชอบความพอใจหรือความสนใจในงานอาชีพนั้นมีอิทธิพลต่อการเรียนของนักเรียนเป็นอย่างมาก หากนักเรียนชอบหรือพอใจกับแผนกวิชาที่เลือกเรียนแล้วผลสัมฤทธิ์ในการเรียนจะสูง เนื่องจากเป็นเหตุหนึ่งที่ทำให้นักเรียนไม่เบื่อหน่ายการเรียน มีความกระตือรือร้น มีความคิดริเริ่ม ซื่อสัตย์สุจริตมีระเบียบวินัย อดทน ประหยัด หมั่นเพียร เพื่อใช้ประกอบในอนาคต ของ อรุณช บุญนก (2526, หน้า จ-ฉ)

เรื่อง การวิเคราะห์องค์ประกอบที่สัมพันธ์กับปัญญามหาบัณฑิต พบว่า การมองไม่เห็นประโยชน์ของสาขาวิชาที่เรียนและหากประกอบอาชีพที่ไม่ตรงกับสาขาวิชาที่เรียนจะไม่มีเกียรติ มีรายได้ค่อนข้างน้อย ต้องทำงานหนัก ผู้ปกครองไม่สนับสนุนการเรียน เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้นักเรียนไม่ประสบผลสำเร็จในการเรียน สำหรับการพัฒนสภาพของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิคเชียงรายในด้านครอบครัว ผลการศึกษาพบว่า อาชีพของบิดา-มารดาของนักเรียนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม และค้าขาย ซึ่งมีรายได้ไม่แน่นอน ในบางครั้งต้องใช้แรงงานจากบุตรของตนเอง ในช่วงเก็บเกี่ยวผลผลิต หรือช่วงเทศกาลที่ขายของได้มาก ซึ่งเป็นความจำเป็นด้านการครองชีพ ทำให้นักเรียนต้องหยุดเรียนบ่อยครั้ง ทำให้ผลการเรียนไม่ดี ส่วนในด้านความจำเป็นที่ต้องใช้เวลาในการเดินทางมาเรียน เนื่องจากบ้านที่นักเรียนพักอยู่ห่างไกลจากวิทยาลัย ต้องเดินทางมาเรียนโดยรถประจำทาง ซึ่งมีระยะทางไกล ประกอบกับถนนบริเวณวิทยาลัยแบบรถเดินทางเดียว จึงทำให้นักเรียนใช้เวลามากเกินไปในการเดินทางมาเรียน อาจทำให้นักเรียนเกิดความอ่อนเพลีย อันเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้นักเรียนไม่สามารถเรียนหนังสือได้เต็มที่ และสาเหตุที่ทำให้เกรดเฉลี่ยของนักเรียนระดับ ปวช. ไม่ถึง 2.00 ผลการศึกษาพบว่าสาเหตุมาจากพื้นฐานความรู้ไม่ดี ไม่สนใจการเรียนเท่าที่ควร ผลการเรียนไม่เป็นที่พอใจ ซึ่งทำให้นักเรียนเริ่มเบื่อหน่ายการเรียน และเริ่มขาดเรียนบ่อยครั้ง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ดิเรก สุวรรณฤทธิ์ (2535, หน้า 31) เรื่องการออกกลางคันของนักเรียนอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเพชรบูรณ์ พบว่า นักเรียนที่ออกกลางคันส่วนหนึ่งมาจากความรู้พื้นฐานในชั้นมัธยมไม่ดีพอ

เกี่ยวกับ ครู อาจารย์ผู้ทำหน้าที่สอน จากการศึกษาพบว่า เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้นักเรียนพัฒนสภาพการเป็นนักเรียน ซึ่งจากแบบสอบถามพบว่านักเรียนขาดบ่อยเพราะมาสาย อาจารย์ไม่ให้เช็ชชื่อ ทำให้ไม่กล้าเข้าห้องเรียน อาจารย์ผู้สอนให้ทำงานมาก ทำให้ไม่เสร็จทันเวลาที่กำหนด และอาจารย์ไม่รับส่งงานที่ไม่ส่งตามกำหนด นอกจากนี้นักเรียนส่วนหนึ่งมีอคติกับครูประจำบางวิชา เป็นผลทำให้นักเรียนมีผลการเรียนต่ำ ดังที่ สุชาติ ศิริสุขไพฑูรย์ (2527, หน้า 27) ได้กล่าวว่า ปัจจัยที่ทำให้ผู้เรียนมีความสนใจเรียนอย่างหนึ่งคือ ค่านิยมในตัวผู้สอน ผู้สอนที่มีประสบการณ์ อาจสอนได้สนุกสนานหรือผู้สอนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจ หรือสังคมดี หรือมีความประพฤติเป็นที่ประทับใจ เป็นที่เคารพรักของผู้เรียนจะเป็นตัวอย่างที่ผู้เรียนอยากจะเอาตามอย่าง ในปัจจุบัน

คนส่วนใหญ่เข้าใจว่า ครู อาจารย์ มักไม่เข้าใจหน้าที่ของตนเอง ไม่เอาใจใส่งานสอน ทำให้สอนเด็กไม่ดีเท่าที่ควร สิ่งเหล่านี้ทำให้เด็กนักเรียนไม่ดีไปด้วย

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิคเชียงราย พบว่า ยังมีประเด็นสำคัญที่ควรได้รับการปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้ปัญหาการพัฒนาของนักเรียนน้อยลง ดังนี้

1. สถานศึกษาควรกำหนดเกณฑ์การรับสมัครนักเรียนเข้าเรียน โดยบังคับให้ผลการเรียนในแต่ละวิชาที่เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 นั้น ต้องไม่ต่ำกว่าเกรด 1 จะเป็นการช่วยย้่าหัวทุติบ คือ นักเรียนที่จะเข้าเรียนในด้านอาชีวศึกษานั้นมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น
2. ในแผนกวิชาที่มีจำนวนนักเรียนสนใจเรียนน้อย ควรพิจารณาถึงกลยุทธ์เปลี่ยนทางการศึกษา อาจหยุดการสอนแผนกดังกล่าวระยะหนึ่ง แล้วเปลี่ยนมาเป็นให้นักเรียนในแผนกอื่นแทน
3. ครู อาจารย์ผู้สอนและอาจารย์ที่ปรึกษา ควรให้ความสนใจนักเรียน โดยติดตามผลการเรียน และคอยชี้แนะ ให้คำปรึกษาแนวทางการเรียน และข้อขัดข้องต่าง ๆ
4. เชิญผู้มีความรู้ มีประสบการณ์หรือประสบความสำเร็จในงานอาชีพด้านนั้น ๆ จากภาครัฐและเอกชน มาบรรยายพิเศษ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้เห็นคุณค่าและความสำคัญของการเรียนวิชาชีพนั้น